

Nr 36.

Av herr Nilson, Karl August, m. fl., om meddelande av
*ändrade bestämmelser rörande antalet sjuksängar vid
lasarett och sjukstugor.*

Det är inte allenast på bostadsbyggandet kristidens oerhörda byggnadskostnader lagt sin tunga dämpande hand. De offentliga institutionernas byggnadsfrågor ha också i stort fått ligga nere i förbidan på gynnsammare byggnadspriser, som likvisst icke kommit utan bara stegrats. Bland de institutioner, som kanske lidit mest på detta uppskov, torde de allmänna sjukvårdsinrättningarna befinna sig.

Staten, landstingen och kommunerna ha måst undanskjuta eller nedpruta de mest trängande och nödvändiga byggnadsbehov på detta område.

Och under tiden har utvecklingen likvisst inte stått stilla; kravet på allmän hygien i hemmen och förbättrad sjukvård i allmänhet har gått hand i hand med läkarnas fullt motiverade krav på att på sjukhusen få ta vård om allt fler och fler fall, som, till obotlig skada, förr måst vårdas i hemmen. Resultatet har blivit en trångboddhet och överbeläggning på lasarett och sjukstugor som för vederbörande och för en var, som fått iablick däri, varit synnerligen beklämmande och som i sin tur utmynnat i framställningar om nya eller utvidgade anstalter, vilka framställningar, som sagt, oftast måst stranda på dyrtidens omedgörlighet.

Men även där, trots dyrtiden, något kunnat åtgöras till en utvidgad och förbättrad sjukhusvård har gällande författningar lagt hinder i vägen.

Sjukvårdsanstalterna uppdelas, som känt, i lasarett och sjukstugor. Sjukstugorna, avsedda för mindre och medelstora orter, få

enligt förordningen icke omfatta mera än 24 sängplatser; så snart sängantalet nått 25, skall lasaretsstadgans strängare och synnerligt fördyrande och vidlyftiga bestämmelser tillämpas. Det torde emellertid vara regel, att ett en-läkare-lasarett omfattar och bör omfatta minst 60 sängar för att vara ekonomiskt rimligt. Då nu landstingen ställas inför nödvändigheten att utvidga sina sjukstugor, vilka tillkommit, drivas och ekonomiseras på ett helt annat sätt än vad fallet är med lasaretten, finnes enligt förordningen ingen annan utväg än att omvandla dem till lasarett, något som landstingen dels av princip icke vilja och dels med all rätt icke anse sig ha råd till. Och dock skulle en mindre utökning av sängantalet vid dessa sjukstugor både kunna fylla behovet för en rätt så lång tid framåt och kunna åstadkommas för en bråkdel av kostnaden för ett lasarett.

Att en sådan utvidgning av sjukstugorna väl kan vara tillräddlig och alldeles icke bör kunna vedervåga avsikten med de restriktiva bestämmelserna bevisas bäst därav, att redan nu på ett flertal sådana sjukstugor en permanent överbeläggning med 5 à 10 patienter förekommer och detta trots trångboddhetens stora olägenheter och hinder. Med något ökat rumsutrymme och förbättrade resurser och förhållanden skall det naturligtvis bli så mycket lättare för läkaren att med gott resultat vårda samma antal patienter, för att inte tala om den moraliska vinsten av att lagen kunde efterlevas och samtidigt de byggnadsskyldiges ekonomiska bekymmer lättades.

De undersökningar vi gjort i denna sak ha också givit oss visshet om att en sjukhusläkare, vid sidan av sitt kall som stadsläkare, bruksläkare eller praktiserande läkare väl kan sköta en sjukstuga med en tredjedel ökat patientantal, varför vi, med stöd av vad vi anført och i förhoppning, att särskilt med hänsyn till tidsläget, finna stöd för vår framställning även hos landets högsta medicinska myndighet, våga föreslå riksdagen besluta:

att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa att det täcktes Kungl. Maj:t dels vidtagna den ändringen av kungl. lasaretsstadgans § 1 mom. b., att orden »med minst tjugufem sjuksängar försedd sjukvårdsinrättning» utbytes mot: »med minst trettiotre sjuksängar» etc.;

dels att i Kungl. sjukstugestadgans § 1 orden
»högst tjugufyra sjuksängar» må utbytas mot
»högst trettiotvå sjuksängar».

Till vederbörande utskott hemställas att om eventuellt annan stadgeändring eller redigering skulle erfordras för ernåendet av motionens syfte, sådan genom utskottets försorg måtte bli föreslagen.

Stockholm den 19 januari 1920.

K. A. Nilson.

Gustaf Strömberg.

Mauritz Hellberg.
